

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΟΡΤ.38 «ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΖΩΩΝ»

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Γεωτεχνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακός Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΤ.38	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	9ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οικολογία Συμπεριφοράς Ζώων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2		
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας	2	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Βιολογία Άγριας Πανίδας (Β.Υ.1)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Προσφέρεται		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.for.ihu.gr/pdf/lessonGr/Οικολογία%20Συμπεριφοράς%20Ζώων.pdf		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Ο/η φοιτητής/τρια θα γνωρίζει, θα κατανοεί και θα είναι ικανός/ή να εφαρμόσει τις σχετικές με το αντικείμενο της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων θεωρίες, πρακτικές και τεχνικές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας. Αναμένεται να αποκτήσει τις παρακάτω γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.</p> <p>ΓΝΩΣΕΙΣ Ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διατυπώνει και συζητά τις βασικές θεωρίες της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων. • Περιγράφει και εξηγεί τις βασικές μεθόδους και τεχνικές για τη διαχείριση των βασικών ζητημάτων στην οικολογία συμπεριφοράς ζώων (π.χ. συμπεριφορά ατόμων, ομάδας, φυλογενετική προσέγγιση συμπεριφοράς, επιλογή θηράματος, νόηση, κοινωνική μάθηση, προσωπικότητα, φυλοεπιλογή, υπεράσπιση πόρων, επικοινωνία). • Προσδιορίζει, συγκρίνει και επιλέγει σύγχρονες και καινοτόμες μεθόδους και τεχνικές για
--

την επιστημονική μελέτη της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων.

- Συλλέγει δεδομένα σχετικά με την οικολογία συμπεριφοράς ζώων στο πεδίο και στο εργαστήριο.
- Αναλύει και συσχετίζει δεδομένα και εξάγει συμπεράσματα σχετικά με την οικολογία συμπεριφοράς ζώων βασισμένα επάνω στα δεδομένα.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί να:

- Προσαρμόζει τις αποκτηθείσες γνώσεις στην αντιμετώπιση ποικίλων θεμάτων της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων και για την απόκτηση νέας γνώσης.
- Εφαρμόζει ορθά τα κατάλληλα εργαλεία και τις κατάλληλες τεχνικές συλλογής και ανάλυσης δεδομένων στη διερεύνηση των βασικών θεμάτων της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων (π.χ. συμπεριφορά ατόμων, ομάδας, φυλογενετική προσέγγιση συμπεριφοράς, επιλογή θηράματος, νόηση, κοινωνική μάθηση, προσωπικότητα, φυλοεπιλογή, υπεράσπιση πόρων, επικοινωνία).
- Επιλύει σύνθετα ή νέα προβλήματα, με την εφαρμογή των κατάλληλων εργαλείων και τεχνικών ανάλυσης, στο πλαίσιο της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων.
- Σχεδιάζει και παρουσιάζει ολοκληρωμένες, καθώς και δημιουργικές ή καινοτόμες λύσεις και προσεγγίσεις επάνω σε ζητήματα της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων.
- Υποστηρίζει απόψεις και λύσεις επάνω σε ζητήματα της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων με τρόπο μεθοδικό και επιστημονικό.
- Εντοπίζει τις κατάλληλες επιστημονικές ή άλλες εξειδικευμένες πηγές και επιλέγει με τρόπο κριτικό και υπεύθυνο τις ιδέες και τις πληροφορίες που αφορούν το μελετώμενο κάθε φορά ζήτημα στο πλαίσιο της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων.
- Λαμβάνει υπόψη και ενσωματώνει, κατόπιν επιστημονικής τεκμηρίωσης και έγκυρης κρίσης, τις κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές και ηθικές διαστάσεις ενός ζητήματος της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων.
- Επικοινωνεί με εξειδικευμένες και μη ομάδες και κοινό, ώστε να μεταφέρει προφορικά, γραπτά και με άλλα μέσα, πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις σε συγκεκριμένα θέματα της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί να:

- Σχεδιάσει, διαχειριστεί και υλοποιήσει μελέτες και ερευνητικές εργασίες σχετικές με την οικολογία συμπεριφοράς ζώων, όπως συμπεριφορά ατόμων, ομάδας, φυλογενετική προσέγγιση συμπεριφοράς, επιλογή θηράματος, νόηση, κοινωνική μάθηση, προσωπικότητα, φυλοεπιλογή, υπεράσπιση πόρων, επικοινωνία, λαμβάνοντας υπόψη τους διάφορους περιβαλλοντικούς, οικολογικούς και ανθρωπογενείς παράγοντες που μπορεί να τις επηρεάζουν.
- Εργαστεί αποδοτικά τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο επάνω σε ζητήματα της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων.
- Χρησιμοποιεί της γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησε επάνω στο γνωστικό αντικείμενο της οικολογίας συμπεριφοράς ζώων με αυτονομία και με τρόπο που δείχνει επαγγελματισμό και κοινωνική υπευθυνότητα
- Αναλάβει την οργάνωση, προετοιμασία και ολοκλήρωση της ανάπτυξης των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ατόμων και ομάδων σχετικών με την οικολογία συμπεριφοράς ζώων, μέσα σε καθορισμένα πλαίσια.
- Λαμβάνει αποφάσεις, τις αξιολογεί και αναλαμβάνει την ευθύνη τους σε σύνθετα επαγγελματικά και ακαδημαϊκά πλαίσια τα οποία μεταβάλλονται και εξελίσσονται, για ζητήματα σχετικά με την οικολογία συμπεριφοράς ζώων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο

<p>Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
---	---

Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Οικολογία της συμπεριφοράς είναι η μελέτη της οικολογικής και εξελικτικής βάσης για την συμπεριφορά των ζώων. Φυσική επιλογή, οικολογία και συμπεριφορά. Γονίδια και συμπεριφορά. Συμπεριφορές με βάση το ατομικό συμφέρον ή το συμφέρον της ομάδας. Φαινοτυπική πλαστικότητα: η κλιματική αλλαγή και οι περίοδοι αναπαραγωγής. Συμπεριφορά οικολογία και εξέλιξη. Έλεγχος υποθέσεων στη συμπεριφορική οικολογία. Η συγκριτική προσέγγιση. Οι περιορισμοί των πρώιμων συγκριτικών ερευνών. Συγκριτική προσέγγιση της οικολογίας και της συμπεριφοράς των πρωτευόντων. Η χρήση της φυλογενετικής προσέγγισης στη συγκριτική ανάλυση. Πειραματικές μελέτες των προσαρμογών των ειδών στο περιβάλλον τους. Η οικονομική της λήψης αποφάσεων και το άτομο. Η ενεργειακή οικονομία της μεταφοράς φορτίων. Η ενεργειακή οικονομία της επιλογής του θηράματος. Δειγματοληψία και συγκέντρωση πληροφοριών. Ο κίνδυνος της αστίας. Περιβαλλοντική μεταβλητότητα, ενεργειακά αποθέματα του οργανισμού και αποθήκευση τροφής. Η εξέλιξη της νόησης. Οι κίνδυνοι κατά την αναζήτηση τροφής: μια αντισταθμιστική σχέση. Κοινωνική μάθηση. Μοντέλα βελτιστοποίησης και συμπεριφορά. Θηρευτές εναντίον θηραμάτων: εξελικτική κούρσα εξοπλισμών. Ο ανταγωνισμός για πόρους. Ο ανταγωνισμός για την εκμετάλλευση των πόρων: η ιδανική ελεύθερη κατανομή. Ανταγωνισμός για την υπεράσπιση των πόρων: η δεσποτική κατανομή. Η ιδανική ελεύθερη κατανομή με άνισους ανταγωνιστές. Η ενεργειακή οικονομία της υπεράσπισης των πόρων. Τα ζώα έχουν προσωπικότητα. Ζώντας σε ομάδες. Πώς η ομαδοποίηση μπορεί να μειώσει τη θήρευση. Πώς η ομαδοποίηση μπορεί να βελτιώσει την αναζήτηση τροφής. Φυλοεπιλογή: σπερματικός ανταγωνισμός και η πάλη των φύλων. Αρσενικά και θηλυκά. Γονική επένδυση και ανταγωνισμός των φύλων. Έλεγχος των υποθέσεων του γενετικού οφέλους. Ο ανταγωνισμός του σπέρματος. Η πάλη των φύλων: ποιος κερδίζει. Γονική φροντίδα και συγκρούσεις συμφερόντων στο πλαίσιο της οικογένειας. Συστήματα αναπαραγωγής. Κατανομή φύλου. Κοινωνικές συμπεριφορές: αλτρουισμός παρά φθόνος. Συνεργασία. Αλτρουισμός και συγκρούσεις στα κοινωνικά έντομα. Επικοινωνία και σήματα.

Λέξεις κλειδιά: φυσική επιλογή, οικολογία, άτομο, ομάδα, φυλογενετική προσέγγιση, επιλογή θηράματος, νόηση, κοινωνική μάθηση, προσωπικότητα, φυλοεπιλογή, υπεράσπιση πόρων, επικοινωνία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο													
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές Χρήση Τ.Π.Ε. στην Αξιολόγηση των Φοιτητών													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="672 457 1040 520">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1040 457 1321 520">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="672 520 1040 552">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1040 520 1321 552">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="672 552 1040 583">Ασκήσεις Πράξης</td> <td data-bbox="1040 552 1321 583">13</td> </tr> <tr> <td data-bbox="672 583 1040 657">Εκπαιδευτική Εκδρομή / Μικρές Ατομικές Εργασίες</td> <td data-bbox="1040 583 1321 657">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="672 657 1040 688">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1040 657 1321 688">16</td> </tr> <tr> <td data-bbox="672 688 1040 720">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1040 688 1321 720">75</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Ασκήσεις Πράξης	13	Εκπαιδευτική Εκδρομή / Μικρές Ατομικές Εργασίες	20	Αυτοτελής Μελέτη	16	Σύνολο Μαθήματος	75
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	26													
Ασκήσεις Πράξης	13													
Εκπαιδευτική Εκδρομή / Μικρές Ατομικές Εργασίες	20													
Αυτοτελής Μελέτη	16													
Σύνολο Μαθήματος	75													
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Εκτεταμένης Απάντησης Εκπόνηση Εργασίας Δημόσια Παρουσίαση Κριτήριο Αξιολόγησης: Επίτευξη βαθμού βάσης (5/10) σε κάθε μία από τις παραπάνω διαδικασίες αξιολόγησης													

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

1. Davies N. B., Krebs J. R., West S. A. 2014. Εισαγωγή στη Συμπεριφορική Οικολογία. Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρία. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 41959416